

**A MISKOLCI SZC
SZEMERE BERTALAN SZAKGIMNÁZIUMA,
SZAKKÖZÉPISKOLÁJA ÉS KOLLÉGIUMA**

**PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
(KOLLÉGIUMRA VONATKOZÓ RÉSZ)**

Hatályos: 2016. szeptember 1-jétől

TARTALOMJEGYZÉK

5. KOLLÉGIUMI PROGRAM	3
5.1. A kollégium általános nevelési célkitűzései, feladatai	3
5.1.1. Nevelési célkitűzéseink	3
5.1.2. Nevelési feladataink	3
5.1.3. Kollégiumi nevelő-oktató munka	9
5.2. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésnek módszerei és eszközei	9
5.2.1. Tanulói önkormányzat	9
5.3. A kollégiumi tevékenységrendszer szervezésének elvei	10
5.3.1. A tanulók életrendjének pedagógiai elvei	10
5.3.2. A tanulók tanulásának pedagógiai elvei	10
5.3.3. A tanulók szabadideje szervezésének pedagógiai elvei	10
5.3.4. A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei	10
5.3.5. A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei	10
5.3.6. A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei	11
5.3.7. A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei	11
5.3.8. A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei	11
5.3.9. A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei	11
5.3.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	11
5.4. kollégiumi foglalkozások szervezése	11
5.4.1. Felkészítő, fejlesztő foglalkozások	11
5.4.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások	12
5.5. A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztató, tehetséggondozó és társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozásának terve	13
5.5.1. A felzárkóztatás célja és feladatai	13
5.5.2. A tehetséggondozás célja és feladatai	14
5.5.3. Társadalmi beilleszkedés segítése	14
5.5.4. A hátrányokkal küzdő, gyengén tanuló kollégisták felzárkóztatásának és korrepetálásának megszervezése	15
5.5.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység rendje	15
5.6. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	16
5.7. Gyermek- és ifjúságvédelem	17
5.8. Hagyományápolás	17
5.9. Kapcsolattartás az iskolákkal és a szülői házzal	18
5.9.1. Kapcsolat az iskolákkal	18
5.9.2. Kapcsolat a szülőkkel	18
5.10. A rendészeti ágazati képzés speciális feladatai	18
5.10.1. Kollégium elhelyezés körülményei	18
5.10.2. A kollégium speciális rendészeti nevelési céljai	18
5.10.3. Alapkompetenciák kialakítása, fejlesztése	19
5.10.4. Kollégiumi tevékenység speciális szerkezete	20

5. KOLLÉGIUMI PROGRAM

Iskolánkban a 2016/2017. tanévtől rendészeti ágazati képzés indul országos beiskolázással 9. évfolyamon, felmenő rendszerben. Az új képzésben résztvevő fiatalok hagyományos kollégiumi alaptevékenységében megjelennek a speciális rendészeti nevelési feladatok is.

5.1. A kollégium általános nevelési célkitűzései, feladatai

5.1.1. Nevelési célkitűzéseink

A kollégiumi nevelés legfőbb célja a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása. Kollégiumunknak, mint átmeneti otthonnak olyan magatartásformákat, viselkedési mintákat, szabályokat kell átadni a tanulóknak, melyek biztosítják az általános emberi értékek belsővé válását. A tanulók értékrendjét, szokás- és normarendszerét a társadalmi elvárásoknak megfelelően kell formálni. A személyiségformáló folyamatok tervszerű alakításával és az általános műveltséghez szükséges kiegészítő ismeretek nyújtásával törekedni kell a családból hozott kulturális-, tudás-, magatartás- és viselkedésszerű hátrányok leküzdésére. Ennek érdekében a kollégiumnak olyan szellemi műhellyé kell válnia, mely nem elégszik meg a tanulás feltételeinek megteremtésével és a szállás biztosításával. Az otthonná válás érdekében tolerálni kell a tanulók eltérő törekvéseit.

A kitűzött pedagógiai célok elérése érdekében az alábbi értékek belsővé válását kell tudatos, tervszerű tevékenységgel elősegíteni:

- magyarságtudat, történelmi hagyományaink ismerete, anyanyelvünk ápolása
- egyetemes emberi jogok betartása, európai kulturális hagyományok ismerete
- általános emberi értékek tisztelete, társadalmi normák betartása
- közösségért érzett felelősség vállalása
- igazságosság, empátiakészség, tolerancia, segítségnyújtás
- alapvető műveltség, tudás elsajátítása, intelligencia,
- önismeret, önmenedzselés, motiváltság az önképzésre
- konfliktuskezelés, megoldási alternatívák használata
- céltudatosság, következetesség, igényesség, szorgalom
- környezetvédelem, az egyéni és közösségi javak megóvása

Ezen értékek prioritásának hangsúlyozása mellett figyelembe kell venni az egyéni sajátosságokat, a családból hozott műveltségbeli és szocializációs jellemzőket.

5.1.2. Nevelési feladataink

A tanulás tanítása

A kollégium tudáselsajátító, tudásközvetítő funkcióját a szülők, iskolák és a társadalom elvárásai determinálják. Az iskola a kollégium meghatározó feladatának az iskolai tanulmányi előmenetel előmozdítását tartja. A szülők ezt szintén elvárják, de ehhez társul még, hogy a kollégiumtól kérik az esetleges tudásbeli hátrányok bepótlását, a felzárkóztatást. A társadalmi elvárások között szerepel a felzárkóztatáson kívül a társadalmi esélyegyenlőtlenségek mérséklése és a tehetség gondozás is.

A tanítási órákra történő felkészülés fő színtere a szilencium. Szilencium idő alatt a tanulók társaik zavarása nélkül folytatják felkészülésüket. A kiemelkedő tanulmányi átlagú tanulók a szobáikban, íróasztaluk mellett tanulnak, de a felügyelet nélkül nehezen tanulók számára a tanulószobai tanulást kötelezővé tesszük. Nekik feltétlenül szükségük van a tanulási módszerek és helyes időbeosztás elsajátítására. Rendszeres munkával fejleszteniük kell a

szövegértési, lényeg-kiemelési (vázlatkészítés, szövegelemzés) valamint szóbeli és írásbeli szövegalkotási kompetenciáikat.

A nevelő a környezeti feltételek megteremtésén túl az alábbi feladatokat látja el:

- szaktárgyi korrepetálás
- felzárkóztatás
- tehetséggondozás
- számonkérés, ellenőrzés

A tanulási időkeretet a tanulók leterheltségének és a tanulás pszichológiájának figyelembe vételével helyezzük el a kollégium napirendjébe. A fő időkeret a kötelező tanulás, a szilencium, a kiegészítő időkeret mindig egyénileg differenciált és individualizált.

A tanulmányi eredmény értékelésénél – az átlageredmény mellett – fő szempont a tanuló korábbi szintjéhez viszonyított fejlődése. Az egy-egy tantárgyból nyújtott teljesítményt is figyelembe kell venni. A követelményrendszer kialakításhoz elengedhetetlen az iskolák elvárásainak megismerése. Ennek érdekében folyamatos kapcsolattartásra van szükség az iskolavezetéssel, osztályfőnökökkel, szaktanárokkal.

A XXI. század emberétől már általános elvárás az élethosszig tartó tanulás. A tanulásmódszertan lehetőséget kínál annak megtanítására, hogy hogyan lehet eligazodni a tengernyi információhalmazban, hogyan lehet elválasztani a fontosat a kevésbé fontostól, a hitelest a hiteltelentől, a lényegeset a lényegtelentől. Ehhez nagy segítséget nyújthat olyan tanulási technikák, módszerek megismerése és alkalmazása, amelyek egyaránt alkalmasak a formális és az informális ismeretszerzés megvalósításához.

A kollégiumban szükséges az előzetes tudás felmérése. Első lépés a tanulási motivációra, tanulási szokásokra, tanulási módszerekre vonatkozó ismeretek feltérképezése. Ezt követi a helyes tanulási szokások kialakítása. Ehhez elengedhetetlen a reális énkép és önismeret kialakítása, a tanulás motivációs tényezőinek, a tanulási stílusoknak a megismerése. A folyamatnak párhuzamosan kell folynia. Egyszerre kell a tanulókat megismerni és új, hatékony egyéni tanulási szokásrendszer megvalósítására törekedni. A végcél a különböző tanulási technikák beépítése a tanulási folyamatba.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira.

A magatartás, viselkedés területén az egyéni érdekek érvényesülését tiszteletben tartva kell megkövetelni az általános rend és fegyelem beépülését a mindennapok gyakorlatába.

A diákjainkat meg kell ismertetnünk a legfontosabb erkölcsi értékekkel (szeretet, nagylelkűség, kedvesség, tisztesség, becsületesség, jóság, kitartás, elvhűség, egyenesség). Példamutatással, következetességgel el kell érni, hogy az erkölcsös magatartás a kulturált beszéd, az esztétikus megjelenés elfogadott sajátjává váljon a kollégiumi létnek.

A kollégiumi nevelőkkel, technikai dolgozókkal, diáktársakkal szembeni segítőkészségnek, udvariasságnak kell jellemeznie a mindennapi társas érintkezést. El kell sajátítani a tanulókkal az illetlen alapvető szabályait. Határozottan fel kell lépni a szélsőséges megnyilvánulások – verekedés, rongálás, lopás – ellen.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások keretében a tanulók tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek

megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját.

Megfelelő motiválás mellett lehetőséget kell biztosítani az alapvető művészeti ágak megismerésére. E feladat lehetséges területei: kiállítás, színház, mozi, hangverseny, előadás, csoportfoglalkozás, műveltségi vetélkedők. A videó vetítéseken törekedni kell a magyar és európai filmművészet kiemelkedő alkotásainak megismertetésére. Az előadások szervezésénél kívánatos cél, hogy minél gyakoribb legyen a nevelők – érdeklődési körüknek megfelelő – előadása.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A személyes világnézet kialakításának legfontosabb lépése a történelem során manifesztálódott értékrendek, eszmék, világnézetek, vallások megismertetése, a mitológiák lényegének feltárása, a természet és a társadalom kapcsolódási pontjainak a megkeresése. Az állampolgárságra és demokráciára nevelés során elő kell segíteni a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését.

A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet kell kapnia a diákönkormányzatnak. Saját feladataik, céljaik megvalósításában, a szabályrendszerek (a diákok egymás közötti, ill. tanuló – tanár viszonylatában) kialakításában, folyamatos felülvizsgálatában elő kell segíteni aktivitásukat. Ezen belül kiemelten a napirend és házirend rendszeres áttekintését, a programok megtervezését, szervezését, lebonyolítását, értékelését, az egymás közötti konfliktusok szabályok szerinti megoldását, a kollégium állagának megóvását, javítását és a kollégiumi közösségi lét mindennapjainak megélését. A helyi közösségért és helyi ügyekért vállalt szerep, tevékenység és aktivitás az az alap, amely során megérthetik a demokratikus működés alapelveit. Fontos terület az őket érintő jogszabályok ismertetése, értelmezése, megbeszélése aktuális életkoruknak megfelelően.

A napi, aktuális politikai kérdések megvitatása elől sem térhetünk ki, törekednünk kell a különböző álláspontok bemutatására. A politikai és világnézeti kérdésekben a nevelő köteles megnyilatkozásaiban semlegességet képviselni. Amennyiben mód és lehetőség van rá, bekapcsolódunk a helyi, nagyobb városi közösség rendezvényeibe – pl. koszorúzások, ünnepi műsorok, megemlékezések, vetélkedők –, amelyek a hazafias nevelés mellett az állampolgári fejlődést is szolgálhatják.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az éntudat magja az azonosságtudat. A kollégiumi nevelőmunka során törekedni kell arra, hogy a tanulókat megfelelő szociálpszichológiai módszerek segítségével (tréningek, tesztek) eljuttassuk önismereti szintjük optimumára. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Indirekt nevelési módszerek alkalmazásával hozzá kell segíteni a tanulót, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A szociális kompetencia a szociális motívumrendszer egyéni szociális értékrenddé válásával valósul meg. A kollégiumi nevelés kiemelt feladata a szociális képességek és a szociális készségek fejlesztése a spontán szocializáció ellenében. Alapja olyan erkölcsi értékrend

kialakítása, amely tudatosítja a tanulóban az egyén és a csoport kölcsönös együttműködésének előnyeit, ezek hiányában hátrányos következményeit.

A helyes magatartáshoz, reális önértékeléshez járulhatnak hozzá a szociometriai vizsgálatok, melyeket minden csoportvezető tanárnak kötelező évente egy alkalommal elvégezni. Csak az önismeret segíthet a helyes döntések meghozatalában.

A gondoskodás, a fiziológiai szükségleteknek megfelelő feltételek megteremtése a kollégium egyik legalapvetőbb feladata. A biztonságérzet megteremtésével, a család által lerakott, a személyiségfejlődést elősegítő érzelmi alapok további erősítésével, a nevelőtannal és diáktársakkal kialakított kötődéssel lehet elősegíteni az érzelmi stabilitás biztosítását.

A családi életre nevelés

Az informális nevelés közösségi terepei közül legfontosabb a család. A család számos funkciót tölt be a társadalomban: mint biológiai, gazdasági és társadalmi egység van jelen. A kollégium csupán a társadalmi funkció közül tud néhányat felvállalni, de semmiképp sem képes a családot helyettesíteni. A családdal való kapcsolat kiépítése, a szülők bizalmának megnyerése a nevelőtannal alapvető feladata. A diákot ösztönözni kell arra, hogy tartson szoros kapcsolatot a családdal, számoljon be gondjairól, örömeiről. Segíteni kell őt a család problémahelyzetének feldolgozásában, és a családért érzett felelősségvállalás erősítésében.

A családnak a gyermek szocializációjára gyakorolt hatása kiemelkedő. A kollégium sajátos interakciós teréből adódóan ezen a területen képes a család funkciói közül a legnagyobb szerepet felvállalni.

A családi nevelés keretén belül foglalkozunk a tudatos párválasztás, a felelős házasság, a családi tevékenységek szervezésének, a családon belüli mindennapi teendők ellátásának, a gyermekneveléssel kapcsolatos teendők elvégzésének, valamint a NAT-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés során ösztönözni kell a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A nevelőknek motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

A tanulmányi tevékenység prioritását hangsúlyozva támogatni kell minden aktív sportolói igényt. Szervezett formában (csoportok közötti vetélkedés) biztosítani kell a rendszeres testmozgás lehetőségét. Ösztönözni kell a tanulókat szabadidejük aktív kihasználására. Ki kell aknázni a versenyszellemből fakadó lehetőségeket. Támogatni kell a kedvelt, de nem hagyományos, és nem tömegesen művelt játékok, hobbik, sportágak, művészeti tevékenységek gyakorlását is. Az életkori sajátosságokból adódóan a játék meghatározó jelentőséggel bír a tanuló szellemi és fizikai felfrissülésében. Csoport és kollégiumi szintű túrák és kirándulások szervezése lehetőséget biztosít a természeti környezet megismertetésére és megszerettetésére. Hangsúlyozni kell a természetvédelem jelentőségét és kapcsolatát az egészséges életmóddal.

A személyi higiénia területén fokozott figyelemmel kell kísérni a tanuló öltözködését, tisztálkodását, közvetlen környezetük rendezettségét. A napi háromszori étkezés igénybevételét és a helyes étkezési szokások betartását figyelemmel kell kísérni. A nemek közötti harmonikus kapcsolat feltételeinek megismertetésénél alapvető fontosságú a tapintat és az életkori sajátosságok figyelembevétele. Az alapvető ismeretnyújtás pedagógiai módszereként az előadás, egyéni problémánál a bizalmas beszélgetés az ajánlott.

A kollégium területén olyan otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus környezet megteremtésére kell törekedni, ahol a tanuló jól érzi magát, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóban úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és - megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Az önkéntesség olyan tevékenység, amelyet a személy szabad akaratából, egyéni választása és motivációja alapján, a pénzügyi haszonszerzés szándéka nélkül végez más személy, személyek vagy a közösség javát szolgálva.

A kollégium segít az iskolai közösségi szolgálat megismerésében, a lehetőségek felkutatásában, támogatja az iskolák munkáját. Az iskolai közösségi szolgálat egyik preferált területére, a környezetalakítás feladatára akár a kollégiumban is felkészülhet.

A kollégium sajátos színtere tág teret kínál mind az egyéni, mind a közösségi felelősségvállalás fejlesztésére. Ilyenek lehetnek:

- mások jelenlétének szükségszerű elfogadása egy közösségi térben
- mindennapi viselkedésünk, tulajdonságaink hatással vannak másokra
- közösségi lehetőségek: a környezet megbecsülése, fejlesztése; részvétel a kisebb (szoba) és a tágabb közösség (kollégium) rendbetételében, szépítésében
- részvétel a közösség életének irányításában, szervezésében a diákönkormányzat munkáján keresztül

Rendkívüli jelentőségű a pedagógus személyes példamutatása, indirekt nevelési módszereinek sokrétű alkalmazása. A nevelőtanárnak olyan pozitív mintákat kell növendéke felé közvetítenie, melyek a személyiségfejlesztés mellett a tanár-diák viszony erősödésére is kihatással vannak.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a fenntartható társadalom legfontosabb alapelveit:

- az életközösségek tisztelete és védelme
- az emberi élet minőségének javítása
- a Föld életképességének és sokféleségének megóvása
- a megújuló energiaforrások felhasználásának előtérbe helyezése
- a nem megújuló erőforrások felhasználásának minimalizálása
- a környezettudatos életvitel kialakítása

Támogatni kell a környezettudatos tanulói kezdeményezéseket a kollégiumi- és a tágabb környezet vonatkozásában egyaránt. Biztosítani kell a nyilvános megjelentetés („Kolisajtó”, rádió, faliújság) lehetőségét is.

Az önkiszolgálás a környezettudatos nevelés fontos eszköze. A „zöld gondolkodás” a háztartásban kezdődik, a szobatakarítás, személtelvitel a saját környezet gazdaságos rendben tartása elősegítheti e folyamatot. A szelektív hulladékgyűjtés keretén belül jelenleg a műanyagpalackokat gyűjtjük, de cél a további szelekció megvalósítása is.

Pályaaorientáció

A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára – lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

A mai társadalom az életpályára készülő fiattól konstruktív életvezetési technikát igényel. Ennek megfelelően a tolerancia, a versenyképesség a megmérettetés képességének

kialakítása kiemelt szerepet tölt be pedagógiai munkánk során. Ennek érdekében olyan köröket, programokat szervezünk, melyek elősegíthetik a keresett munkaerő-piaci pozíciók megszerzését. Meg kell ismertetni a tanulókkal a pályázatírási technikákat, melyet a DT saját munkájában is hasznosíthat.

A kollégiumban lehetőség nyílik vizsgálni, elemezni a tanulók képességeit, foglalkozási ágak iránti érdeklődésüket. E tevékenységi forma keretén belül az egyéni tanácsadást, segítségnyújtást valamint programajánlatok szervezését kell megvalósítani. Ezek fő célja a választás segítése vagy a már kiválasztott cél érdekében tett intézkedések realizálása.

Megvalósítási formák: önismereti tréning, kommunikáció fejlesztése, műveltségi területek ismeretanyagának elmélyítése, meghívott előadók, intézmények látogatása, melyek a kötelező foglalkozások keretén belül valósulhatnak meg.

Minden végzős diáknak biztosítani kell a pályaaorientációs vizsgálaton való részvétel lehetőségét. Szükség esetén egyéni pályatanácsadást kell folytatni.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett gazdasági pénzügyi következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diákönkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Az értékluralizmus elvének tiszteletben tartásával a kollégium érték közvetítő szerepe alkalmas arra, hogy a közösségi együttélés következtében interiorizáljon társadalmilag hasznos, egyénileg eredményes életmódmodelleket. A tolerancia, a versenyképesség, a megmérettetés képessége, a keresett munkaerő-piaci pozíció megszerzése ma mind konstruktív életvezetési technikákat igényel az életpályára készülő fiattól. A kollégiumi nevelés specifikumai katalizátorai lehetnek az aktivitás, a motiváció tartós fenntartásának, a differenciált személyiségfejlesztés megvalósításának.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van.

Számtalan vizsgálat eredménye igazolja azt, hogy ma már a mozgó kép – és ezen belül a televízió és az internet – fontosabb szerepet játszik a fiatalok kulturális és szellemi fejlődésében, mint a nyomtatott tartalmak, azaz a könyvek, az újságok és a magazinok.

A televíziózás szerepe az internet megjelenése óta fokozatosan leértékelődik. A középiskolás korosztályra nézve a fő veszélyforrás abban rejlik, hogy ők már többnyire szülői felügyelet nélkül tévéznek, nincs kontroll sem időtartamban, sem pedig tartalomban.

Az információszerzés legfontosabb színtere kétségtelenül az internet, ugyanis a tv-vel ellentétben itt nem szerkesztők által megszürt tartalmak megszerzéséről van szó. Az internet használatának legújabb trendje a közösségi oldalak előtérbe kerülése. Ennek fő veszélye az olyan személyes információk megosztása, ami a tanuló megítélésére nézve káros lehet.

A médiatudatosság főbb ismérvei:

- Képes a valós tények és a fikció megkülönböztetésére
- Felismeri a valóság ábrázolásának különböző szintjeit
- Meg tudja különböztetni a valódi riportot a fizetett tartalmaktól
- Tudatában van annak, hogy kereskedelmi üzenetekkel a műsorokon belül is találkozhat
- Tudatában van annak, hogy a hírek mögött is húzódnak gazdasági és egyéb érdekek

- Képes megindokolni, hogy miért kedveli az általa preferált médiatartalmakat

5.1.3. Kollégiumi nevelő-oktató munka

Kiemelt céljai:

- A tanulmányi munka színvonalának emelése, a bukások számának csökkentése, a tanulási kultúra fejlesztése egyéni, differenciált fejlesztés.
- A hátrányos helyzet megszüntetése, kompenzálása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- A tehetséges tanulókkal való foglalkozás, tudásuk bővítése, képességeik fejlesztése.
- A kettős kötődés kialakítása. A vidékről érkezett kollégista tartsa meg, tudatosítsa önmagában az otthoni közösségből hozott értékeket, kötődjön gyökereihez. Ugyanakkor fogadja be, építse be személyiségébe a befogadó környezet legjobb értékeit. Érezze magáénak kollégiumunk hagyományait, vegyen részt azok ápolásában, új hagyományok teremtésében.
- Nemzeti összetartozás tudatunk és közös értékeink, kulturális és történelmi hagyományaink megismertetése.
- Egészséges és kulturált életmód, konstruktív életvezetésre való alkalmasság kialakítása.
- Környezettudatos magatartás, igényességének kialakítása, közvetlen és tágabb környezete tisztasága iránt.

Pedagógiai eszközei, eljárásai

A kollégium a következő eljárásokat alkalmazza, eszközöket használja:

- kompetencia alapú oktatási programcsomagok (szociális-, életviteli-, környezeti, valamint életpálya-építési) kollégiumi implementációja,
- módszertanilag kimunkált és kollégiumi délutáni foglalkozásokra adaptált tevékenységközpontú foglalkozás előkészítés, foglalkozásszervezés, foglalkozásvezetés, értékelés, visszacsatolás,
- tanulói kulcskompetenciákat fejlesztő tanulási technikák és tanárt, tanulót egyaránt
- fejlesztő kompetencia alapú oktatási módszerek fokozatos intézményi elterjesztése,
- fejlesztése, meghonosítása (amely nem zárja ki automatikusan a frontális módszer alkalmazását),
- a tanulóknak biztosított egyéni törődés lehetősége a csoportvezető tanárok vezetésével,
- IKT eszközök sokoldalú intézményi alkalmazása,
- kollégiumi témahét, projektek intézményi foglalkozásrendbe való beültetése,
- folyamatos internet hozzáférés biztosítása az önálló kutatáshoz, adatfeldolgozáshoz,
- prezentáláshoz kapcsolódóan,
- egyes kollégiumfejlesztési területek, valamint a tematikus tanórai témák sajátosságaiból adódó csoportbontás, csoportmunka alkalmazása,
- közösségi kulturális-és sportesemények szervezése, lebonyolítása,
- a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének a biztosítása a tanulók számára

5.2. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésnek módszerei és eszközei

Tanulóink életkorából adódóan a kortárscsoportnak meghatározó szerepe van a személyiségfejlődésükre. Az együttes tevékenység pedagógiai hatékonysága rendkívül jelentős. A nevelőknek indirekt módszerek alkalmazásával kell megteremteni a feltételeket a társak közötti pozitív interakciók megvalósulására. Ezért nagy figyelmet kell fordítanunk a szoba-, csoport-, és kollégiumi közösségi szintek kialakítására.

5.2.1. Tanulói önkormányzat

Az önkormányzat működése alapvető jelentőségű a kollégium életében. A kollégium csak akkor válhat a diákok otthonává, ha lehetőséget kapnak életük szervezéséhez. Szervezeti formája a diákönkormányzat, mely összefogja és irányítja a tanulócsoporthoz munkáját. A

vezetőket pályázat vagy rátermettség alapján a tanulók nyilvánosan választják. Munkájukat a tanulók egyetértésével választott patronáló tanár segíti.

Működésükben kerülni kell a formalizmus megjelenését. Aktív, a tanulók igényeit tükröző tevékenységrepertoár kialakításához minden segítséget biztosítani kell. A tanulóknak tudniuk kell, hogy számíthatnak az önkormányzat segítségére. Törekedni kell arra, hogy a kollégiumi rend és fegyelem biztosításába is bekapcsolódjon a DT. Tevékenységük propagálásához meg kell teremteni a megfelelő feltételeket.

A diákönkormányzat alapvető tevékenységi területei:

- Biztosítja a kollégiumban élő diákok érdekvédelmét, melynek keretén belül érdekfeltáró, egyeztető és képviselési feladatokat lát el.
- A meghatározott kereteken belül gyakorolja döntési, egyetértési és véleményezési jogkörét.
- Felelős a csoportok közötti versenyek, vetélkedők szervezéséért.
- Részt vesz az éves programban tervezett kollégiumi rendezvények lebonyolításában.
- Kapcsolatot tart az iskolai diákönkormányzatokkal, a város kollégiumainak diákvezetőivel és az érdekvédelmi szervezetekkel.
- Szervezi, ellenőrzi és értékeli a diákügyeleti szolgálatot.

5.3. A kollégiumi tevékenységrendszer szervezésének elvei

5.3.1. A tanulók életrendjének pedagógiai elvei

- a közösségi együttéléshez szükséges napirend elfogadtatása
- a családi házból hozott szokásrend figyelembe vétele
- egyéni és a közösségi érdekek összehangolása
- a tanulás és a rekreáció egyensúlyának biztosítása
- társadalmilag elfogadott életmódminta közvetítése

5.3.2. A tanulók tanulásának pedagógiai elvei

- a tanulás a kollégista alapvető kötelessége
- a hatékony tanuláshoz szükséges környezeti feltételek biztosítása
- egyéni adottságok és igények figyelembe vétele
- az iskola elvárás-rendszerének figyelembe vétele
- a tudástöbblettel rendelkező tanuló segítse az adott tárgyból lemaradó társait
- eredményesen tanulni csak megfelelő belső motivációval lehet
- a kötelező foglalkozások alól – egyéni elbírálás alapján – felmentés kapható

5.3.3. A tanulók szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

- a kötelezően választott szabadidős foglalkozás alól felmentés nem adható
- törekedni kell szabadidős lehetőségek minél szélesebb körű biztosítására
- szabadidős programokat a tanulók igényeinek figyelembevételével kell szervezni
- a szabadidejével a tanuló – az előírások betartása mellett – önállóan rendelkezik

5.3.4. A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei

- vezérelv az egész életen át tartó tanulás
- a fejlődés alapfeltétele a megfelelő önismeret
- a bemeneti és kimeneti pont közötti hozzáadott érték a fő mérőszám
- mindenkit a saját egyéni képességeihez kell viszonyítani

5.3.5. A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei

- adottság csak akarattal párosulva teljesebben ki tud alakulni tehetséggé
- minden tanuló tehetséges lehet valamiben
- a sokszínű és inger gazdag környezet elősegíti a tehetség kibontakozását

- a tehetség nem mindig tör a felszínre, fontos a pedagógus segítő szerepvállalása

5.3.6. A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei

- a tanulási technikák megtanulhatóak
- a felzárkózás belső igényből fakadjon
- lemaradó tanuló kötelezhető a felzárkózásra
- felzárkóztatást lehetőleg egyénileg vagy kis csoportban kell végezni
- a lemaradás mértékének megállapításául az egyén képességei adnak alapot

5.3.7. A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei

- saját képességek maximális kihasználásával mindenki sikeres lehet
- önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás
- a pályaválasztás stratégiai döntés
- az életpályák akár többször is módosíthatók
- egyéni életpálya kialakításához egyénre szabott tanácsadás szükséges

5.3.8. A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei

- valós élethelyzetek a legjobb tanulási terepek
- az önkiszolgáló tevékenység nem kényszerű, hanem szükséges elfoglaltság
- a munkahelyi beilleszkedés előzetes ismeretekkel megkönnyíthető
- az én szerep teljes körű felelősséget jelent

5.3.9. A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

- biztosítani kell a befogadó és a cselekvő részvételi lehetőséget egyaránt
- egyéni és csoportos kezdeményezések felkarolása és támogatása
- programok szervezésénél a csoportfoglalkozások témaköreinek figyelembevétele
- a mindennapi testedzés, mozgás feltételeinek biztosítása
- a csoportok közötti versenyek rendezése a közösségépítés szolgálatában
- a kollégiumon kívüli lehetőségek maximális kihasználása

5.3.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

- egészséges táplálkozás jelentőségének tudatosítása, feltételeinek biztosítása
- az alkohol- és kábítószer-fogyasztás, dohányzás prevenciója
- a családi és párkapcsolatok humánus kezelése
- erőszakos megnyilvánulások megelőzése
- a személyes higiéné szükségletté válásának elősegítése
- baleset-megelőzési és elsősegély-nyújtási ismeretek átadása
- közvetlen tárgyi környezet rendben tartása
- alkalmazkodás a fenntartható fejlődés környezeti elvárásaihoz

5.4. kollégiumi foglalkozások szervezése

5.4.1. Felkészítő, fejlesztő foglalkozások

Tanulást segítő foglalkozások

a) Rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás

A tanuló szilencium ideje alatt a tanulóteremben vagy a szobájában tanul. A nevelőtanár ellenőrzi a felkészülést és szükség szerint számon kéri a tanulót.

b) Differenciált képességfejlesztő, tehetség kibontakoztató foglalkozás

A nevelőtanár a képességvizsgálatok eredménye alapján egyéni fejlesztést folytat az érintett tanulókkal.

c) A bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció

A nevelőtanár a tanulmányi eredmények rendszeres ellenőrzése alapján összpontosít a támogatandó területre. Szükség esetén gondoskodik másik pedagógus bevonásáról.

d) A tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése

Az éves tanulói foglalkozási tervben rögzített fejlesztő foglalkozásokon a tanuló saját vagy a nevelőtanár döntése alapján köteles részt venni.

e) Tematikus csoportfoglalkozás

Előírt témakörök és időkeretek között szervezhető.

A tanulást segítő foglalkozások időkerete:

A tanulónak heti 13 órában kötelező részt vennie a felzárkóztató, tehetség kibontakoztató, speciális ismereteket adó, felkészítő foglalkozásokon.

5.4.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások

Kollégiumi csoportfoglalkozások

a) Közösségi foglalkozás a kollégiumi csoport számára

A kollégiumi csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése.

b) Tematikus csoportfoglalkozás

A tematikus csoportfoglalkozási terv alapján tervezett tematikus csoportfoglalkozások részben vagy egészben a csoportfoglalkozások vagy a felkészítő foglalkozások terhére is megszervezhetők.

A csoportvezetői foglalkozások időkerete: heti 1 óra

A tematikus csoportfoglalkozások óraterve

Témakör	9.	10.	11.	12.	13-14.	Össz.
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1	10
Erkölcsei nevelés	2	2	2	1	1	8
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1	8
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2	9
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	5
Családi életre nevelés	1	2	2	3	3	11
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	10
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1	8
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	10
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	10

Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3	12
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	5
Összesen	22	22	22	20	20	106

Kollégiumi közösségek működésével összefüggő foglalkozások

- a) Kollégiumi diákönkormányzat (A DÖK-segítő nevelőtanárt a diákönkormányzat javaslatára, a kollégiumvezető egyetértésével az igazgató bízza meg egy éves időtartamra.)
b) A kollégiumi diákfórum (havonta egy alkalommal kollégiumi gyűlés formájában).

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások

A tanuló vagy a pedagógus kezdeményezésére indított foglalkozásokon a nevelő arra törekszik, hogy minél jobban megismerje a tanulók személyiségét, közösségben elfoglalt helyüket. Segíti az aktuális problémák megoldását, tanácsot, útbaigazítást ad.

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

Ezt a pedagógus által irányított előre tervezett foglalkozást az éves tanulói foglalkozási tervben minden tanév elején megajánlott kínálatból választja ki a tanuló. A választását írásban kell jeleznie a kollégiumvezetőnél legkésőbb az adott tanév szeptember 30-áig. A foglalkozáson ezt követően köteles részt venni.

A szabadon választható foglalkozások időkerete: heti 1 óra

Az előre tervezett szabadidős foglalkozásokon túl a tanulók részt vehetnek a szakkörök és diákkörök munkájában, sportrendezvényeken, vetélkedőkön, előadásokon, kiránduláson. Ezekben a programokon részvételük nem kötelező. A nevelő köteles – a tanulók tevékenységrepertoárjának bővítése érdekében – a megfelelő motivációs szint megteremtésére.

A foglalkozások összesített időkerete

A kollégiumban a heti 14 óra/tanulócsoporthoz képest fejlesztő foglalkozás mellett heti 10 óra/tanulócsoporthoz egyéni törődést biztosító vagy szabadidős foglalkozást kell tartani.

A foglalkozások teljes időtartama 24 óra/hét/tanulócsoporthoz.

A tanulóknak összesen 13+1+1=15 óra foglalkozáson kell részt venniük hetente.

A heti időkeret a kollégiumi feladatok, az egyes tanulócsoporthoz, tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosítható

A tematikus csoportfoglalkozások óraszámát a szakképzésben résztvevő 13-14. évfolyamos kollégisták számára csak ajánlott.

A csoportos foglalkozás minimális létszáma: 5 fő.

5.5. A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztató, tehetséggondozó és társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozásának terve

5.5.1. A felzárkóztatás célja és feladatai

Alapvető cél az elmaradók és elmaradásuk okainak, területeinek mielőbbi feltérképezése és szervezett segítségük a felzárkózásban. Támogatni kell a tanulásban elmaradt tanulókat,

biztosítani annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezhesék tanulmányaikat. Létre kell hozni a tehetséges tanulók kiválasztására szolgáló rendszert, segíteni a tehetséges tanulókat képességeik továbbfejlesztésében, tudásuk bővítésében. Lehetővé kell tenni az egyes szakmák, hivatások megismertetését, segíteni a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

Ez irányú tevékenységek:

- egyéni beszélgetések
- csoportos beszélgetések
- kapcsolattartás a szülőkkel, az iskolával, a szaktanárokkal
- a nevelőtanárnak figyelemmel kell kísérnie a tanuló fizikai és pszichés állapotát

A hátrányos helyzetű tanulóknál meg kell szervezni a korrepetálást, segíteni kell őket a felzárkóztatásban.

A felzárkóztatás területei

- a tanuló általános iskolai tudásának felmérése, a hiányok pótlása
- a hosszabb ideig hiányzó tanulók segítése elmaradásuk pótlásában
- a tanév során a tananyaggal kapcsolatos tudáshiány pótlása
- alkalmi felzárkóztatás, pl. nagydolgozat előtt, vagy ha a tanuló bukásra áll

5.5.2. A tehetséggondozás célja és feladatai

Folyamatosan érvényesítjük a tehetséggondozás alapelveinek tartott négy alapelvet, melynek betartása biztosítja a komplexitást:

- az általános intelligencia, az általános intellektuális képességek, az általános műveltség fokozott fejlesztése,
- a felismert speciális képességek fokozott fejlesztése,
- a tehetséges kollégisták kreativitásának fejlesztése,
- folyamatos motiváció: hiába rendelkezik a tanuló általános vagy speciális képességekkel, kreativitással, ha nincs benne a feladat iránti elkötelezettség, érdeklődés, kitartás. Ha ez nincs meg, akkor a tehetségek elkallódnak, a kollégista nem teljesít képességeihez, adottságaihoz méltón.

Célunk, a tehetséges kollégisták mielőbbi feltérképezése.

Legkésőbb a kollégiumi életbe lépés első pár hónapjában meg kell ismernünk a tehetségesnek bizonyuló kollégistáinkat. Támogatjuk őket az iskolai szakköri tehetséggondozó köri, sportköri munkába való bekapcsolódásban.

Egyéni fejlesztési terv készítése

Szükséges a fejlesztés tárgyának megfogalmazása, prioritások felállításával (mit fejlesztünk): meglévő képességek, erős és gyenge oldalak, személyiségtulajdonságok, stb.

Szükséges a támogatás szervezeti formáinak meghatározása (hogyan fejlesszük): foglalkozások, programok, anyagi jellegű támogatás.

Tehetséggondozás

Külső segítség keresése, közösség előtti megmutatkozás lehetősége.

Fontos a rendszeres visszajelzés a tanulók teljesítményéről, fejlődéséről. Az értékelésekkor (pl. jutalmazási rendszer) kapjon figyelmet az átlagon felüli teljesítmény. A fejlesztés során fontos a nevelők együttműködése a testületben, szülőkkel, iskolával, stb.

5.5.3. Társadalmi beilleszkedés segítése

A társadalmi beilleszkedés elősegítésében célunk, hogy tanulóink tudatosan készüljenek a választott hivatásra, ismerjék az álláskeresés folyamatát, technikáit.

Ennek megvalósítása érdekében kiemelten foglalkozunk az alábbi területekkel:

- pszichés összetevők feltárása, tudatosítása,

- reális jövőkép kialakítása,
- tudatos felkészítés a választott pályára, hivatásra (pályaismeret),
- továbbtanulásra való felkészítés,
- tájékozódás a munkaerőpiacon, az álláskeresés folyamata, technikái,
- felkészülés az élethosszig tartó tanulásra és esetleges pályamódosításokra.

A tanulók önálló életkezdésének elősegítése érdekében alapvető feladatunk

- a hagyományos női és férfi szerepek,
- a család, mint a társadalom alapvető egysége,
- a sokoldalúság érdekében folytatott széles tevékenységrepertoár,
- az egyéni felelősségvállalás jelentőségének megismertetése.

5.5.4. A hátrányokkal küzdő, gyengén tanuló kollégisták felzárkóztatásának és korrepetálásának megszervezése

A nevelőtanári felmérő-feltáró munkára alapozva, hátrányos helyzetű és a tanulási hátrányokkal, nehézségekkel bíró tanulóink számára felzárkóztató foglalkozásokat, szaktanári korrepetálásokat szervezünk az alábbi műveltségi területeken, részterületeken:

- magyar nyelv és irodalom
- élő idegen nyelv
- matematika
- földrajz
- Informatika
- biológia
- történelem

Mivel tanulóink évfolyamonkénti, iskolánkénti és osztályonkénti összetétele nagyon heterogén, a nagyfokú szórtság miatt korrepetáló program készítését nem tartjuk megvalósíthatónak. Az időkeretet – foglalkozási óratervünk készítésekor – a szakkorrepetálások számára biztosítottuk. A felzárkóztató programjainkat csoportos foglalkozás, a korrepetálásokat egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretein belül kívánjuk megvalósítani.

5.5.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység rendje

Az Nkt. alapján sajátos nevelési igényű az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A magatartási, beilleszkedési zavaroknak többféle oka lehet:

- Magatartási zavarok adódhatnak a helytelen családi nevelésből. (Túlzott szigorúság vagy éppen engedékenység, következetlenség stb.)
- Mentális okok miatt is lehet a gyermeknek magatartási, tanulási zavara.
- Egyik legalapvetőbb ok a kudarc. A részképesség zavara gyakran vezet oda, hogy a gyermek – nem tudván lépést tartani osztálytársaival - beilleszkedési nehézségekkel küzd.
- Súlyos beilleszkedési zavarhoz vezethet, ha a tanuló már többször osztályt ismételt, így nem a korának megfelelő korcsoportban tanul.
- Nevelési nehézség származhat abból is, ha a nevelők és a gyermekek közötti viszony nem megfelelő.

A különleges bánásmódot igénylő (ezen belül a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő és SNI) tanulókkal összefüggő pedagógiai feladataink

- Az okok feltárása: a család megismerése, a tanuló helye a családban, környezettanulmány.
- A szülők bevonása a nevelési problémák megoldásába, segíteni őket a megfelelő nevelési módszerek megismertetésével.
- A kollégiumi nevelőtanárok bevonása a nevelési gondok megoldásába.
- Súlyosabb esetben szakember segítségének kérése (gyermek-, ifjúságvédelmi felelős, pszichológus stb.)
- Sajátos nevelési igényű tanulók esetében szoros szakmai együttműködés az osztályfőnökkel, a gyógypedagógussal, pszichológussal, logopédussal, szükség esetén más szakemberrel.
- A tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása.
- Különböző lehetőségek ajánlása a kollégiumban a szabadidő hasznos eltöltésére.
- Az egyéni differenciált fejlesztési forma bevezetése, a tanulók napi szintű egyéni követésére, önálló tanulási szokásainak kialakítására, a tanulási eredménytelenség kezelésében adhat segítséget.

Magatartási, beilleszkedési problémákkal küzdő tanulókra vonatkozó pedagógiai tevékenység

- A baráti társaság és a szobaközösség figyelemmel kísérése, a tanuló számára a pozitív viselkedésmintát erősítő szobaközösség biztosítása, segítő, idősebb tanuló kijelölése. A szabadidő hasznos eltöltésére vonatkozó lehetőségek bemutatása. A tanuló bevonása a közösségi programokba.
- Folyamatos kapcsolattartás a szülővel és az osztályfőnökkel.
- Tájékoztató előadások a tanulók számára a fiatalok káros szenvedélyeiről és a bűnmegelőzésről, a szakszolgálatok és rendőrségi szakemberek bevonásával.
- A nevelőtestület konzultációja a devianciáról, a rehabilitációs tevékenységről, nevelési értekezlet, belső továbbképzések lefolytatása.
- Jelentős pedagógiai problémává válhat az agresszió. Igyekeznünk kell feltárni ennek okait, meg kell tanulnunk a helyes konfliktuskezelési technikákat.
- Fejlesztő pedagógus és pszichológus bevonása a munkánkba.
- Elsődleges feladat a gyermekek közötti minél hosszabb idejű tartózkodás és a velük való egyéni törődés, foglalkozás.

A pedagógus munkáját csak a kölcsönös bizalom, tapintat, a személyiségjogok tiszteletben tartásával végezheti. Örömet, sikerélményt nyújtó feladatok adásával kell segítenünk, hogy magatartászavaros tanulóink is elinduljanak az egészséges személyiségfejlődés útján.

5.6. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Célunk, hogy a tanulók életkoruknak megfelelő szinten rendelkezzenek ismeretekkel és jártasságokkal egészségük megőrzése érdekében az alábbi területeken:

- egészséges táplálkozás,
- mindennapos testmozgás,
- az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
- a családi és párkapcsolatok,
- bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a személyes higiéné,
- baleset megelőzés és elsősegély-nyújtás.

Az egészségfejlesztés megvalósításának szinterei

- Céljaink elérése érdekében kiemelt szerepe van a kollégiumi ápoló tevékenységének. A vele való kapcsolat fenntartása során naprakészre kell törekedni a nevelőtanárok és az ápoló információcseréjében. Az egész kollégiumot érintő egészségvédelmi kérdések kapcsán a

kollégiumvezető (kisebb ügyekben a nevelőtanárok) és a kollégiumi ápoló kölcsönösen tájékoztatják egymást.

- A 9. évfolyam kollégistái számára a kollégiumi ápoló mentálhigiénés foglalkozásokat tart a csoportfoglalkozások keretén belül.
- A kollégiumi nevelőtanárok a tanév első csoportfoglalkozásán balesetvédelmi oktatásban részesítik a tanulókat.
- A testi- és lelki egészségre nevelés tematikus foglalkozásain kötelező jelleggel kell foglalkozni a megadott témakörökkel.
- Az étkezés, és személyi higiénia területén rendszeres nevelőtanári kontrollt kell gyakorolni, melyben a számonkérés helyett a mintaadásra kell helyezni a hangsúlyt
- A tanulói környezet tisztántartásában ki kell használni a közösségi tevékenységben rejlő pedagógiai lehetőségeket.

5.7. Gyermek- és ifjúságvédelem

A tanulói személyiség megismerése mellett fontos feladat a szociális és családi háttér feltárása. A tanév kezdetén a csoportvezetők személyes elbeszélgetés során ismerik meg tanulóik mindennapi helyzetét. A hátrányos helyzetű tanulók életkörülményeinek jobb megismerése érdekében személyes találkozót kezdeményeznek a tanuló szüleivel és osztályfőnökével. Tapasztalataikat megosztva az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi felelősével egyénre szabott cselekvési programot dolgoznak ki, és figyelemmel kísérik a tanuló családi körülményeinek változásait.

5.8. Hagyományápolás

Hagyományainkat ápoljuk, rendezvényeinket szeretetteljes, közösségépítő légkör jellemzi.

- Szeptemberben rendezzük az új kollégistákat köszöntő „picur avatót”. Hagyományainkhoz híven a „picurok” vidám, kedves műsorral mutatkoznak be.
- November elején – az Egészségnap megrendezésével – új hagyományt kívánunk teremteni.
- December a karácsony várásának időszaka, folyamatosan készül szinte minden tanuló, tanár: díszítjük a közösségi és lakóterületeket, karácsonyi műsorral kedveskedünk, ünnepi vacsorához terítünk. A karácsony este szeretettel várjuk intézményünk vezetőit, a kollégium minden dolgozóját.
- Farsangi bálunkat februárban tartjuk, igyekszünk minél színvonalasabban megrendezni a jelmezes bemutatót.
- Nőnap alkalmából a fiúk műsorral, virággal köszöntik a lányokat, női dolgozókat.
- Áprilisban a végzősök búcsúztatása a legmeghittebb hagyományos rendezvényünk, mindenki kiveszi részét a szervezésből, műsorból, dekorálásból.
- Az időjárás függvényében májusban kirándulunk, igyekszünk minél nagyobb létszámban kapcsolódni a természetben.
- „Juniális”: a vakációt készíti elő. Az utolsó előtti héten visszavárjuk az elballagott diákokat, és szalonnasütés veszi kezdetét a délután folyamán.
- Igyekszünk még színesebbé tenni a kollégiumi életet, ezért szeretnénk minél több sportversenyt, vetélkedőt rendezni, a megvalósításban a tanulók önállóságára építve. Rendszeresen szervezünk sportversenyeket, a jeles napokhoz, világnapokhoz kapcsolódóan plakát- és rajzversenyt hirdetünk, vetélkedőket rendezünk, szintén a tanulók aktivitására alapozva.

Nemzeti ünnepeink, emléknapjaink előtt a falijúrágon elhelyezett, valamint a kollégiumi rádióban, sajtóban történő megemlékezéssel tisztelgünk:

- Aradi vértanúk emléknapja: október 6.
- Megemlékezés az 1956-os forradalomról: október 23.
- A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja: február 25.
- Az 1848-as forradalomra emlékezünk: március 15.

- A holokauszt áldozatainak emléknapja: április 16.
- Esélyegyenlőség napja: május 5.
- A Nemzeti Összetartozás Napja: június 4.

5.9. Kapcsolattartás az iskolákkal és a szülői házzal

5.9.1. Kapcsolat az iskolákkal

Az iskolákkal történő kapcsolattartás fontos feltétele a tanév programjának egyeztetése, és a tanulókkal szembeni elvárások pontos megismerése. A helyi tantervek és a pedagógiai programok ismeretében kell összeállítani a foglalkozási terveket.

Az osztályfőnökökkel és szaktanárokkal elengedhetetlen a tanulókkal kapcsolatos információk rendszeres megvitatása. A havi rendszeres találkozókon kívül – a szülői fogadóórák, értekezletek előtt – szükség szerint kell felkeresni az osztályfőnököket, szaktanárokat. Lehetőséget kell biztosítani számukra a tanulók kollégiumi életének közvetlen megismerésére is. A kollégiumi órarend, munkarend kialakításával is igyekszünk elősegíteni a napi kapcsolattartás megvalósulását.

A tanulók tantárgyi előmenetelét a kollégiumi nevelőtanár legalább havonta egy alkalommal köteles ellenőrizni. A tanulók eredményesebb felzárkóztatása, tehetséggondozása érdekében be kell vonni az iskolában tanító szaktanárokat a kollégiumi foglalkozások megtartásába.

5.9.2. Kapcsolat a szülőkkel

A kollégiumba újonnan beiratkozó tanulók szülei számára levelet adunk át a beköltözéssel kapcsolatos legfontosabb teendőkről. A levélben röviden ismertetjük kollégiumunk legfontosabb jellemzőit és a tanulókkal szembeni elvárásokat.

A kollégiumi nevelőtanárok a fogadóórák időpontjában várják az érdeklődő szülők jelentkezését. Szükség szerint a tanulási foglalkozások előtt vagy után minden nap lehetőséget biztosítanak az esetleges problémák személyes megbeszélésére. A kollégiumi nevelőtanár rendelkezik a tanuló, az osztályfőnökök és a szülők telefonszámával is.

A személyes kapcsolattartáson kívül a kollégiumi ellenőrzőn keresztül is mód nyílik rendszeres tájékoztatásra. A tanuló magaviseletével, tanulmányi eredményével, egyéni gondjaival kapcsolatos információkat szükség szerint közlik a szülővel, aki aláírásával igazolja az abban foglaltakat. Rendkívüli esetben a kollégiumi nevelőtanár írásban kéri a szülő személyes megjelenését. A megbeszélések eredményét naplójában rögzíti.

5.10. A rendészeti ágazati képzés speciális feladatai

5.10.1. Kollégium elhelyezés körülményei

A rendészeti ágazati képzés egyik sajátossága, hogy a tanulók – a rendészeti pályára felkészítő feladatoknak megfelelően – lakóhelytől függetlenül, kötelező kollégiumi elhelyezésben részesülnek. Az együttélés feltétele a rend és fegyelem iránti igény, annak megtartása, a meghatározott szabályok betartása, a bizalmi légkör, a bajtársiasság kialakítása a csoportban és a közösségben.

5.10.2. A kollégium speciális rendészeti nevelési céljai

Kollégiumunktól elvárás, hogy a rendészeti szakmai képzésbe bekerülő tanuló számára, a fokozatosság elvének betartásával, olyan általános rendészeti ismereteket közvetítsen, amelyek megalapozzák az egy életen át tartó tanulással fenntartható rendészeti életpályán maradáshoz. Ezért kollégiumi éveik alatt a tanulókkal megismertetjük és elsajátítatjuk a rendészetben dolgozóktól elvárt fegyelmezett, alakias, kulturált viselkedésformának való

megfelelést, a kapott parancs, utasítás végrehajtását, természetesen szem előtt tartva az életkori sajátosságokat. Napi tevékenységeik során a tanulók megismerik és elsajátítják a rendészeti szervekre jellemző hierarchikus rendszer sajátosságait, oktató-nevelő munkánkkal törekszünk a rendészeti szakmákra jellemző személyiségjegyek kialakítására.

Célunk, hogy a rendészeti szervek elvárásainak tanulóink megfeleljenek, azaz a közszolgálat részére a rendvédelem ügye iránt elkötelezett, szilárd hivatástudattal és erkölcsi felfogással bíró, fizikailag jól felkészített, a későbbiekben szakszerűen, jogszerűen, határozottan és kulturáltan intézkedő, a törvényes rendet védelmező magyar állampolgárokat neveljünk.

5.10.3. Alapkompetenciák kialakítása, fejlesztése

Kollégiumi nevelő munkánkban hangsúlyt fektetünk a rendészeti szakma sikeres gyakorlásához szükséges alapkompetenciák fejlesztésére. A szakképesítés megszerzése szempontjából legfontosabbnak tartott alapkompetenciák:

- alkalmazkodó képesség,
- döntési képesség,
- együttműködés,
- empátia,
- felelősségvállalás,
- kommunikáció,
- minőségre törekvés,
- önállóság,
- önbizalom,
- önfejlesztés,
- önkontroll,
- problémamegoldó képesség,
- szabálytudat,
- teljesítményorientáció.

További fejlesztendő kompetenciák:

- helyzetfelismerő készség,
- konfliktusmegoldó készség,
- határozottság.

A tanulók kulcskompetenciáit a képzés során mérni és értékelni kell. A mérés alapján kell meghatározni a fejlesztési irányokat csoport, illetve az egyén szintjén. A tanulók kompetenciamérését az osztályfőnök, kollégiumvezető, az osztályban tanító szaktanár és a nevelőtanár együtt végzik, a képzési idő során a tanulók fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérik. A tanuló kívánatos fejlesztésének érdekében az osztályfőnök az osztályban tanító szaktanárokkal és a kollégiumi nevelőtanárokkal folyamatosan kapcsolatot tart, akiket tájékoztat az eredményekről, megállapításairól, a fejlesztési feladatokról, ugyanakkor információkat is kér az egyes kompetenciák változásáról.

A kollégiumi pedagógusok által irányított szabadon választható foglalkozások jelentősen hozzájárulnak az alapkompetencia fejlesztéséhez.

5.10.4. Kollégiumi tevékenység speciális szerkezete

A tanulóknak a nevelőmunka során számos rendvédelmi ismeretet kell elsajátítaniuk, a megszerzett elméleti ismereteket a szabályzati élet alapján gyakoroltatni kell, a rend és fegyelem megteremtése és megtartása érdekében. A rendészeti képzésben résztvevő tanulóink számára gyakorló felelősi rendszert, szintfelelősi, szobafelelősi rendszert hoztunk létre, melyet folyamatosan fenntartunk, továbbfejlesztünk.

A tanórán kívüli tevékenységek feladata a tanulmányi kötelezettségek teljesítése, a rendvédelmi hivatásra való felkészülés, a pálya megszerettetése, valamint a képzésen túli idő kulturált, tartalmas, hasznos eltöltése.

A Miskolci Rendészeti Szakközépiskolával közösen mentori rendszert alakítottunk ki, melynek elsődleges célja a szakmai fejlődés elősegítése, az egyéni és szervezeti célok összehangolása, illetve a szervezeti kultúrában felhalmozott tudás átadása.

A tanulók kulturált viselkedésének, megjelenésének, szóbeli és írásbeli kommunikációjának fejlesztése mellett, hangsúlyt fektetünk a tanulói formaruha szabályos viselésének elsajátítására, annak folyamatos ellenőrzésére, valamint az ápoltság, a személyes higiénia iránti igény kialakítására.

Heti rendszerességgel kerül sor szemle elrendelésére, melynek során létszámmellenőrzés, öltözet (formaruha), ápoltság, alakosság ellenőrzése történik.